

Økonomisk kvartalsoversigt

3. kvartal 2021

Udgivet: 28. december 2021

Introduktion

Økonomisk kvartaloversigt fra Danske Byggecentre giver et kort og koncentreret overblik over økonomiske forhold af betydning for branchen. Publikationen henvender sig til alle interesserede, men er skrevet med særligt henblik på beslutningstagere i medlemsvirksomhederne.

Økonomisk kvartaloversigt 3. kvartal 2021 bygger på materiale fra De Økonomiske Råd (de såkaldte vismænd) og aktuelle tal fra Danmarks Statistik. Kvartaloversigten bygger ligeledes på Danske Byggecentres indsamling af data til belysning af udviklingen i medlemsvirksomhedernes omsætning. Denne indsamling af data forestås af IFO - Institut for Opinionsanalyse ApS.

Økonomisk kvartaloversigt 3. kvartal 2021 har fem afsnit:

1. Politiske anbefalinger
2. Status på dansk økonomi
3. Status i byggeriet
4. Status i ejendomsbranchen
5. Byggecentrenes omsætning

Økonomisk kvartaloversigt er skrevet af Danske Byggecentres sekretariat - det må frit citeres og videreformidles mod behørig kildeangivelse.

Redaktionen er afsluttet 27. december 2021.

Politiske anbefalinger

Brug for kvalificeret arbejdskraft i Danmark

Vi står med det problem i dansk erhvervsliv, at der i større og større grad mangler kvalificeret arbejdskraft. Alene i byggeriet angiver næsten 42% af virksomhederne, ifølge Danmarks Statistik, at de ser mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning.

Det er et akut problem, som vi håber, at politikerne vil se på. Det er derfor særligt problematisk, at regeringen med Arne-pensionen trækker kvalificeret arbejdskraft ud af arbejdsmarkedet. Det kan ikke være rigtigt, at virksomhederne skal opleve, at der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, der er en hæmsko for fremtidig produktion. Der er brug for, at politikerne tænker grundigt over de beslutninger, de træffer for arbejdsmarkedet.

"Når man lover befolkningen en ret til at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet, men samtidig begrænser mulighederne for at tiltrække udenlandsk arbejdskraft, så gør man det altså ikke nemmere for de danske virksomheder at holde produktionen oppe og fortsat tjene penge til vores velfærdssamfund", udtaler Palle Thomsen, adm. direktør Danske Byggecentre.

Erhvervsskolerne skal være det naturlige valg

Ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AE, vil der i 2030 mangle næsten 100.00 faglærte. Det er en kendt problemstilling, der går mange år tilbage, og som på trods af bred politisk enighed endnu ikke er løst. Det er ikke i orden, og derfor henstiller jeg til, at vi kigger på eksempelvis Schweiz, hvor de har knækket koden, og hvor erhvervsskolerne er det naturlige valg for unge.

Manglen på faglært arbejdskraft betyder, at det danske samfund går glip af en samfundsgevinst på op mod 105 milliarder kroner i 2030 via øget produktivitet og højere beskæftigelse.

I Danmark er det omkring 20 procent afgangseleverne fra folkeskolen der tager en erhvervsuddannelse.

Det lave optag forklares med de unges 'uddannelsessnobberi': Der er ikke nok prestige i at tage en erhvervsuddannelse. Derudover påpeger en ny undersøgelse fra Dansk Metal, at kun 22 procent tror, at man kan læse videre med en erhvervsuddannelse, hvilket man selvfølgelig godt kan.

Til sammenligning vælger to tredjedele af afgangseleverne fra folkeskolen i Schweiz at tage en erhvervsuddannelse. Det skyldes, at det ses som et sikkert og socialt acceptabelt valg; det er ikke et sekundært valg for dem, der ikke kan klare at komme i gymnasiet.

Dernæst har de gymnasiale uddannelser strengere optagelseskrav, end vi ser i Danmark. Men vigtigst af alt giver erhvervsuddannelserne i Schweiz de samme muligheder for at fortsætte på videregående uddannelser som gymnasiet. Der er ingen 'blinde' veje i uddannelsesforløbet.

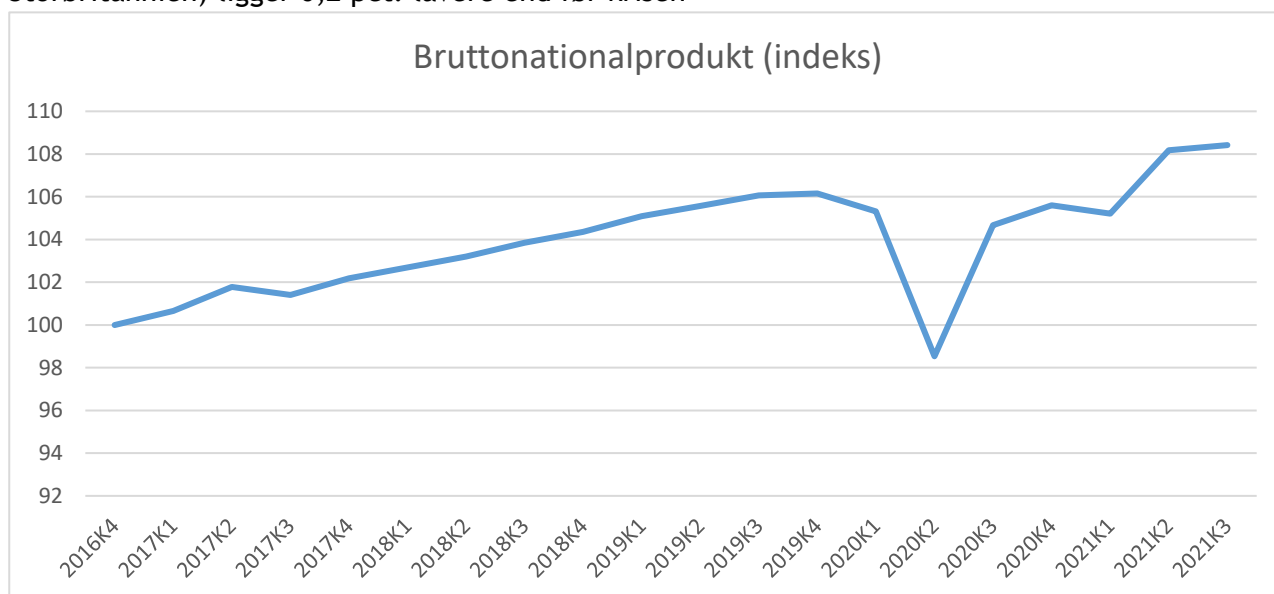
Første skridt er at hæve optagelseskravet på de gymnasiale uddannelser. Vi er ved at overakademisere samfundet, og vi mangler i stigende grad specialiserede faglige kompetencer. Dernæst skal vi blive bedre til at fortælle om de fremtidsudsigter, der er forbundet med at have en erhvervsuddannelse. Her taler jeg om jobsikkerhed, faglig stolthed, løn og ikke mindst muligheden for at læse videre efter endt uddannelse. I dag kan man læse eux og få en uddannelse som faglært og en studentehue. Her kombinerer man nemlig den erhvervsfaglige uddannelse med en studentereksamen.

Vi kan vende udviklingen, men det kræver, at vi tør satse på erhvervsuddannelserne og bliver bedre til at fortælle, om de karriere- og uddannelsesmuligheder, der følger med en erhvervsuddannelse.

Status på dansk økonomi

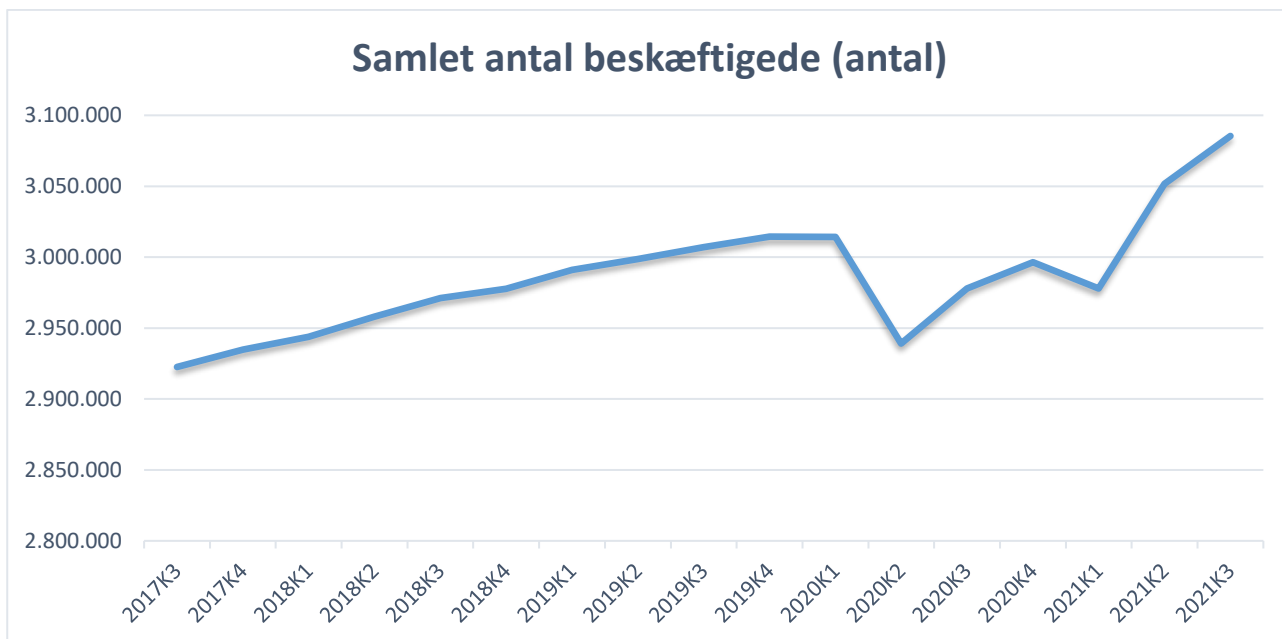
Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 0,9 pct. i tredje kvartal 2021, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonudsving, ifølge Nyt fra Danmarks Statistik Nr. 426 fra 30. november 2021. BNP er nu 2,1 pct. højere end i fjerde kvartal 2019 før coronakrisen, hvilket tegner et billede af en robust genopretning af dansk økonomi - også set i internationalt perspektiv. Samtidig med den stigende økonomiske aktivitet steg beskæftigelsen med 1,6 pct. i tredje kvartal.

Med en BNP-vækst for EU på 2,1 pct. var der også fremgang at spore internationalt i tredje kvartal. Stigningen i EU er godt trukket op af solid vækst i de største europæiske økonomier. Væksten i Tyskland, Spanien, Frankrig og Italien var således på 1,8 pct., 2,0 pct., 3,0 pct. og 2,6 pct. i tredje kvartal. Samlet set er væksten for årets første tre kvartaler i EU på 5,1 pct. i forhold til samme periode sidste år. I USA steg BNP med 0,5 pct. i tredje kvartal, mens væksten for årets tre første kvartaler var 5,7 pct. i forhold til samme periode sidste år. Danmarks BNP steg med 4,0 pct. i årets første tre kvartaler i forhold til samme periode året før. Den lavere årsvækst for Danmark skal ses i lyset af, at dansk økonomi blev mindre hårdt ramt under coronakrisen i 2020. Således ligger dansk økonomi nu som nævnt 2,1 over før kriseniveauet i fjerde kvartal 2019, mens USA's økonomi ligger 1,4 pct. over, og BNP for EU-27 (uden Storbritannien) ligger 0,2 pct. lavere end før krisen

Kilde: Egen tilvirkning på tal fra Danmarks Statistik NKN1 december 2021 (2010 kædede priser, sæsonkorrigeret). Indeks 4. kv. 2016 = 100.

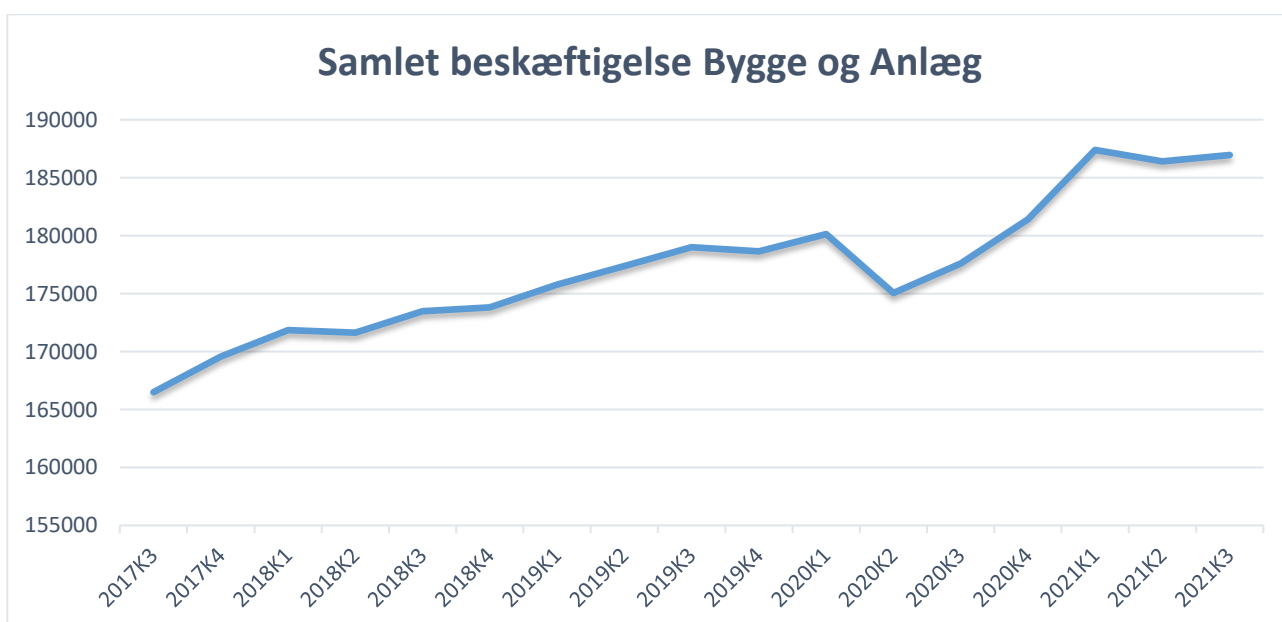
Beskæftigelsen steg med 1,6 pct. i tredje kvartal, hvilket svarer til en stigning på 49.000 personer. I forhold til før kriseniveauet er beskæftigelsen steget med 2,7 pct. siden fjerde kvartal 2019 svarende til 82.000 personer.

Kilde: Egen tilvirkning på tal fra Danmarks Statistik NKHB december 2021 (sæsonkorrigeret).

Status i byggeriet

Byggebeskæftigelsen var i tredje kvartal 2021 på 186.900 personer, og fastholder dermed niveauet fra andet kvartal på 186.400 personer. Efter uafbrudt vækst i byggebeskæftigelsen siden 2013 faldt denne i foråret 2020 grundet restriktioner mod COVID-19. Dette fald blev indhentet i slutningen af 2020, hvorefter byggebeskæftigelsen er steget yderligere til det nuværende niveau. Tallene er korrigeret for normale sæsonudsving.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik BYG1 (Sæsonkorrigeret) december 2021.

På trods af at beskæftigelsen er på lavere niveau end tredje kvartal sidste år, så har branchen stadig problemer med, at finde den kvalificerede arbejdskraft de har brug for. Ifølge Danmarks Statistik havde 42 pct. af virksomhederne i november måned mangel på arbejdskraft som en produktionsbegrænsning.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik KBYG33 december 2021.

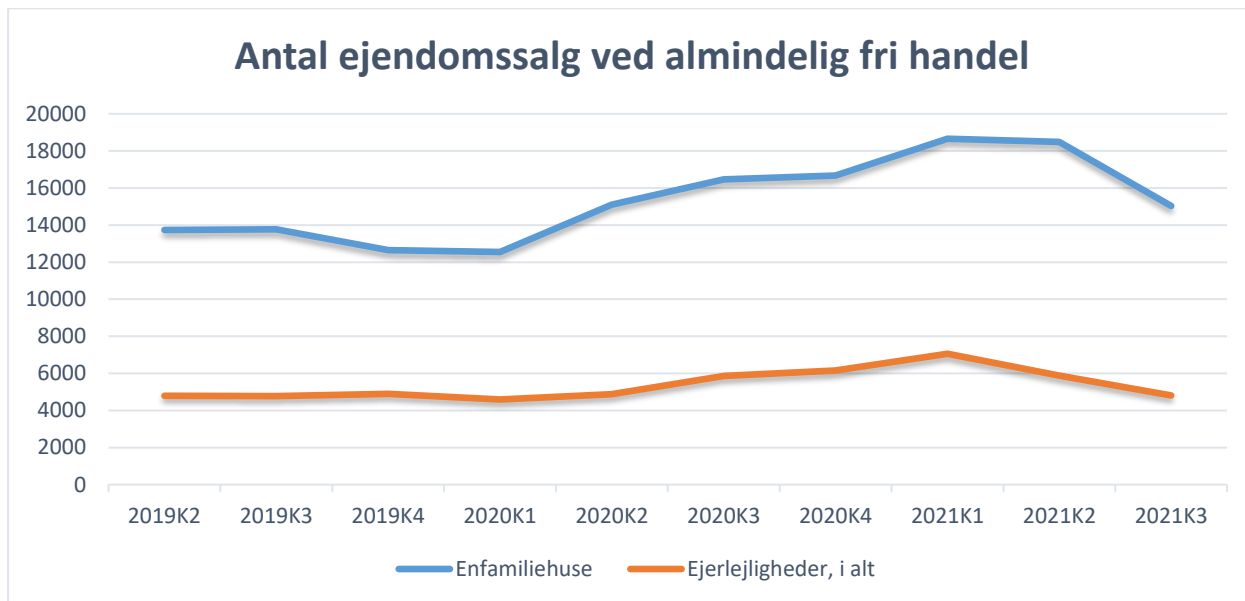
Status i ejendomsbranchen

De seneste syv måneder er prisen på ejerlejligheder steget mere end enfamiliehuse, når man måler prisudviklingen i forhold til samme måned året før. De seneste tal fra Danmarks Statistik for september måned 2021 viser, at prisen på enfamiliehuse steg med 8,8 pct. i forhold til september sidste år. For ejerlejligheder er tallet 10,6 pct.

Ændring i forhold til samme måned året før (ejendomsprisindeks)							
	2021M03	2021M04	2021M05	2021M06	2021M07	2021M08	2021M09
Enfamiliehuse	16,9%	15,1%	14,0%	11,7%	11,0%	9,6%	8,8%
Ejerlejligheder, i alt	14,4%	13,5%	12,1%	11,5%	10,3%	8,1%	10,6%

Kilde: Danmarks Statistik EJ14 december 2021.

Ovenstående tabel viser også, at der har været store prisstigninger på enfamiliehuse og ejerlejligheder i alle syv måneder sammenlignet med samme periode sidste år.

Kilde: Egen tilvirkning af tal fra Danmarks Statistik EJEN77 december 2021.

Ovenstående kurve viser det samlede antal ejendomshandler i Danmark, fordelt på enfamiliehuse og ejerlejligheder. Den største stigning i handelsaktiviteten for enfamiliehuse det seneste år fandt sted i Landsdel Vest- og Sydsjælland, med en fremgang på 14 pct. Den største tilbagegang i solgte huse var i København By med et fald på 41 pct. Den største stigning i salget af ejerlejligheder det seneste år fandt sted i Landsdel Sydjylland med en stigning på 10 pct. Det største fald i solgte ejerlejligheder var i København By med et fald på 33 pct.

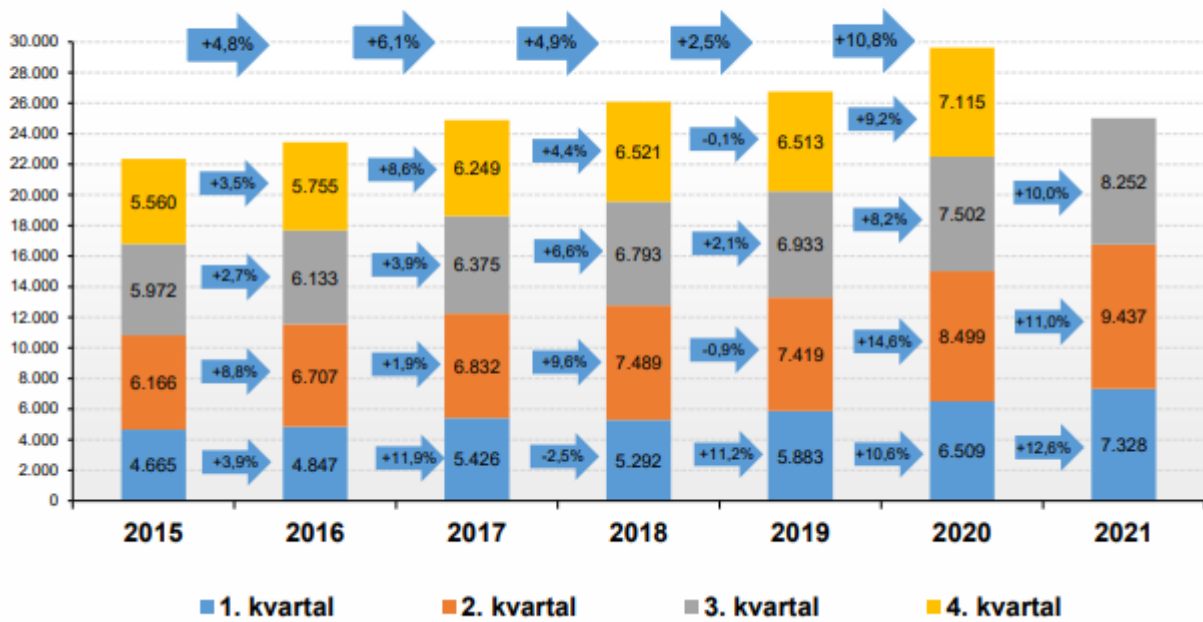
Byggecentrenes omsætning

Væksten fortsætter med 10% i tredje kvartal 2021 i forhold til tredje kvartal 2020 efter en vækst på 11% i andet kvartal og 12,5% i første kvartal og en samlet vækst på 10,8% for hele 2020 i forhold til 2019. Der er således fortsat tale om en historisk høj vækst i branchen.

I 2020 har der været en samlet omsætning i branchen på 29,63 mia. kr., hvilket er 2,88 mia. kr. mere end i 2019. I tredje kvartal 2021 har der været en omsætning på 8,25 mia. kr., hvilket er 750 mio. kr. mere end i tredje kvartal 2020. Hertil skal lægges væksten på 819 mio. kr. i første kvartal og 938 mio. kr. i andet kvartal i forhold til året før, og altså en samlet vækst på 2,51 mia. kr. i K1-K3 i forhold til sidste år.

Branchens samlede omsætning

mio kr.

Aktuelle tal for omsætningen blandt de største medlemmer er indsamlet af IFO - Institutet for Opinionsanalyse A/S på vegne af Danske Byggecentre. Tallene indsamles fire gange årligt. Den indsamlede statistik udgør cirka 78 pct. af det samlede marked.